Aykut Erdoğdu
CHP İstanbul Milletvekili

Ocak Ayında Bütçe 30 Milyar TL Fazla Verdi

2022 yılı ocak ayında merkezi yönetim bütçesi 30.0 milyar TL, faiz dışı denge 44.3 milyar TL fazla verdi. Geçtiğimiz yılın aynı ayında bütçe 24.2 milyar TL, faiz dışı denge ise 2.2 milyar TL açık vermişti.

Böylece 2021 yılı sonunda 192.2 milyar TL olan 12 aylık birikimli bütçe açığı 2022 yılının başında 138.0 milyar TL açığa gerilerken, açığın GSYH'ye oranı yüzde 2.3'e indi. 2021 sonunda 11.4 milyar TL açık veren 12 aylık birikimli faiz dışı dengenin ise 35..1 milyar TL fazlaya döndüğünü görmekteyiz.

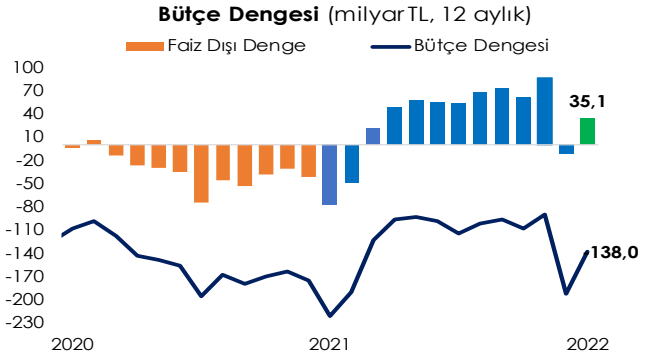

2022-2024 dönemini kapsayan OVP'ye göre 2022 yılında bütçe açığı gerçekleşme tahmini 278.4 milyar TL ve bütçe açığı/GSYH hedefi yüzde 3.5 olarak öngörülmektedir.

Bütçe giderlerinin bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 28.3 artmasına karşılık gelirlerin yüzde 96.4 oranında artması ve faiz giderlerinin bu dönemde yüzde 35.1 oranında gerilemesi görünümdeki iyileşmede belirleyici oldu.

BÜTÇE GELİRLERİ

Ocak ayında vergi gelirlerindeki yüzde 86.1 oranındaki artışta kurumlar vergisi gelirlerinin 473 milyon TL'den 14.5 milyar TL'ye ve ithalde alınan KDV gelirinin 15.0 milyar TL'den 31.6 milyar TL'ye yükselmesi etkili olurken, dahilde alınan KDV gelirinin 12.3 milyar TL'den 22.1 milyar TL'ye yükselmesi bu tabloya eşlik etti.

Doğrudan vergi gelirleri altında yer alan gelir vergisi ise yıllıkta yüzde 54.8 oranında artarak 17.8 milyar TL'den 27.5 milyar TL'ye yükseldi. Tütün mamullerinden alınan vergi önemli katkı sağlamış olsa da ÖTV gelirleri yıllıkta yüzde 37.8 artış ile diğer vergi gelirlerinin gerisinde kaldı.

BÜTÇE GİDERLERİ

Bütçe giderleri ocak ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 28.3 oranında artarken, faiz dışı giderlerin yüzde 43.5 arttığı, faiz giderlerinin ise yüzde 35.1 azaldığı izleniyor.

Personel giderleri yüzde 45.3 yükselirken, cari transfer harcamalarının yüzde 42.6 arttığı görülüyor. Ocak ayındaki 64.1 milyar TL'lik cari transfer harcamalarının içerisinde en büyük kalemin 33.9 milyar TL ile sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri ile 5.9 milyar TL'lik hane halkı ile sosyal amaçlı yapılan transfer harcamaları olduğu görülüyor.

Geçtiğimiz yılın ocak ayında 21.9 milyar TL olan faiz giderleri ise bu yılın aynı ayında 14.2 milyar TL'ye geriledi.

Bütçede vergi gelirleri kaynaklı olumlu seyrin şubat ayında da süreceğini beklemekteyim. TCMB'den 49.3 milyar TL'lik 2021 kar payı avansı ve ihtiyat akçesi aktarımı ile 38 milyar TL'lik vergi tahsilatından gelecek tutarlar bütçeyi olumlu etkileyecektir.

Öte yandan yüksek seyreden enflasyona çözüm olarak getirilen ve 6 ay süreceği açıklanan gıda ürünlerindeki KDV indiriminin vergi gelirlerine yansıması olumsuz olacaktır.

Kur korumalı mevduatın (KKM) ise önümüzdeki dönemde bütçe açığı üzerinde yukarı yönlü risk oluşturacağını düşünmekteyim. Kurun, enflasyonun ve ülke riskinin düşük seyrettiği durumlarda başarı sağlayacak bu enstrüman, mevcut koşullarda risk barındırmaktadır.

Mart sonundan itibaren Fed'in ve onu takip edecek diğer gelişmiş ülke merkez bankalarının faiz artışlarına gideceğine dair artan beklentiler, bununla bağlantılı olarak azalacak sermaye girişleri, temmuz ayına kadar yüksek seyredecek enflasyon KKM için öne çıkan risklerdir. Bu durumda Hazine'nin ödemek durumunda kalacağı kur farkı bütçe üzerinde yük oluşturacaktır.

Bir diğer kritik husus ise vergi gelirleri ocak ayında artış kaydetmiş olsa da tahsilat oranlarının bu yıl daha yakından takip edilmesi gerektiği.

* Bu dokümanda yer alan değerlendirmeler bilgilendirme amaçlı olup Cumhuriyet Halk Partisi yetkili kurullarından onaylanmış bağlayıcı politika metinleri değildir.